

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci **maloletého R. K.**, bytom u matky, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou., za účasti rodičov: otca B. K., bývajúceho v B. a matky M. Č., bývajúcej vo V., **o nariadenie predbežného opatrenia s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 9 P 145/2012, o dovolaní otca maloletého dieťaťa proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 20. júna 2012 sp. zn. 1 CoP 63/2012, 1 CoP 64/2012, takto

r o z h o d o l :

Konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 20. júna 2012 sp. zn. 1 CoP 63/2012, 1 CoP 64/2012 v časti, v ktorej krajský súd vyslovil, že na konanie vo veci je príslušný Okresný súd Vranov nad Topľou **z a s t a v u j e**.

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 20. júna 2012 sp. zn. 1 CoP 63/2012, 1 CoP 64/2012 v časti, v ktorej potvrdil uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou z 24. apríla 2012 č.k. 9 P 145/2012-71 a z 30. apríla 2012 č.k. 9 P 145/2012-73 **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením z 24. apríla 2012 č.k. 9 P 145/2012-71 ustanovil maloletému R. K. na zastupovanie v predmetnom konaní ako opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou., oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vo Vranove nad Topľou. Súd vychádzal zo zistenia, že ak ide o právny úkon medzi deťmi samými alebo o právny úkon medzi i len jedným z detí a i len jedným z rodičov, nemôže dieťa zastúpiť ani jeden z rodičov, preto je potrebné dieťaťu ustanoviť podľa § 31 Zákona o rodine opatrovníka. To isté platí, aj keď ide o konanie pred súdom alebo iným orgánom.

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením z 30. apríla 2012 č.k. 9 P 145/2012-73 zamietol návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia. Otec maloletého sa domáhal, aby matka odovzdala maloletého R. do starostlivosti otca a aby bolo určené, že starostlivosť o výchovu maloletého bude zabezpečovať otec, ktorý ho bude zastupovať pri právnych úkonoch a vykonávať správu jeho majetku. Predmetom návrhu otca bol ďalej návrh na odovzdanie maloletého R. otcovi do 72 hodín od doručenia uznesenia o nariadení predbežného opatrenia, pričom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, by mal poskytnúť súčinnosť pri odovzdaní dieťaťa. Otec taktiež navrhoval nariadiť matke zdržať sa akejkol'vek účasti na úkonoch náboženskej spoločnosti Jehovových svedkov v Slovenskej republike a zakázať matke do odovzdania maloletého R. do starostlivosti otca zveriť dieťa do opatrovania inej osobe, pričom o potreby dieťaťa by sa mala starať osobne matka až do odovzdania dieťaťa otcovi. Súd vychádzal zo zistenia, že matka spoločne s maloletým R. žije v mieste svojho trvalého bydliska v obci V. Rodinný dom, v ktorom býva je v bezpodielovom spoluvlastníctve starých rodičov. Dom pozostáva zo štyroch izieb, kuchyne a sociálneho zariadenia. Domácnosť je vkusne, účelne zariadená a je udržiavaná v poriadku a čistote. Matka má pre seba a pre maloleté dieťa vyčlenenú jednu izbu a ostatné priestory užíva spolu s ostatnými členmi domácnosti, t.j. starými rodičmi dieťaťa. Izba, ktorú matka a dieťa obývajú je štandardne zariadená, dieťa má vlastnú postieľku a dostatok oblečenia a ostatných potrieb. Dieťa je zdravé a netrpí žiadnym ochorením. Matka potvrdila, že krátko po narodení dieťaťa asi po dobu jedného mesiaca trpela depresiami, ktoré vyplývali z toho, že počas dňa bola odkázaná iba sama na seba a niesla celú zodpovednosť za domácnosť. Otec totiž odmietal akúkoľvek pomoc zo strany jeho rodičov. Toto obdobie však matka prekonala bez potreby vyhľadať pomoc psychológa a neužíva žiadne lieky. Rodičia maloletého dieťaťa teda nežijú v spoločnej domácnosti a nepodieľajú sa na výchove a výžive dieťaťa. Na návrh matky súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým zveril maloleté dieťa dočasne do jej osobnej starostlivosti. Bolo vykonané šetrenie v domácnosti matky a bolo zistené, že matka sa o svoje dieťa riadne stará a má zabezpečené bytové podmienky, pričom dieťa je zdravé a spokojné. O optimálnej úprave rodičovských práv a povinností bude možné rozhodnúť až po vykonanom dokazovaní vo veci samej. Toho času nie je maloleté dieťa v ohrození života alebo zdravia a matka je spôsobilá zabezpečiť výchovu a výživu maloletého syna. Súd preto vzhľadom na uvedené návrh otca maloletého na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Krajský súd v Prešove na odvolanie otca maloletého uznesením z 20. júna 2012 sp. zn. 1 CoP 63/2012, 1 CoP 64/2012 uznesenia súdu prvého stupňa potvrdil. Zároveň krajský súd

rozhodol o námietke otca proti postúpeniu veci Okresnému súdu Vranov nad Topľou tak, že vyslovil, že na konanie vo veci 9 P 145/2012 Okresného súdu Vranov nad Topľou (na Okresnom súde Bratislava V vec vedená pod sp. zn. 22 P 121/2012) je príslušný Okresný súd Vranov nad Topľou.

Pokiaľ išlo o odvolanie otca voči uzneseniu súdu prvého stupňa o ustanovení opatrovníka, odvolací súd konštatoval, že vo veci rozhodol miestne príslušný súd. Ak bola súdu prvého stupňa postúpená iným súdom prvého stupňa vec na prejednanie a rozhodnutie a súd, ktorému bola vec postúpená sa domnieva, že takýto postup je správny, má vo veci konať. To urobil aj Okresný súd Vranov nad Topľou. So zreteľom na to, že ide o vec starostlivosti súdu o maloletých postupom podľa § 31 Zákona o rodine súd ustanovil maloletému R. K. za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou. V takomto postupe Okresného súdu Vranov nad Topľou nie je možné vidieť ani odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, ani porušenie procesných predpisov platných v Slovenskej republike z hľadiska vnútroštátneho právneho poriadku, ani porušenie medzinárodných dohovorov tak, ako boli citované v odvolaní otca. Keďže išlo o procesné rozhodnutie, ktorým sa z hľadiska procesného ustanovuje maloletému dieťaťu opatrovník, pretože dieťa nie je plne procesne spôsobilé, nemožno konštatovať, že by toto uznesenie nebolo dostatočne odôvodnené. Postup súdu je v rozhodnutí náležite vysvetlený a je v ňom uvedený aj právny predpis (§ 31 Zákona o rodine), ktorým sa súd prvého stupňa riadil vychádzajúc z toho, že v tomto konaní nemôže dieťa zastúpiť žiaden z rodičov.

Pokiaľ išlo o odvolanie otca voči uzneseniu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, odvolací súd konštatoval, že súd prvého stupňa rozhodol správne a preto jeho rozhodnutie v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Súd prvého stupňa vykonal vo veci šetrenie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav. Na základe správy opatrovníka bolo potrebné konštatovať, že matka maloletého spoločne s maloletým má svoje bydlisko vo V., teda v obvode Okresného súdu Vranov nad Topľou a tým je založená aj príslušnosť Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorému bola vec postúpená podľa § 105 ods. 2 O.s.p. Okresný súd zistil, že potreby maloletého R. v súčasnosti sú plne zabezpečené starostlivosťou zo strany matky, ktorá sa o dieťa riadne stará a zabezpečuje jeho potreby po každej stránke. Okolnosť, že matka je členkou náboženskej spoločnosti svedkov Jehovových je zatiaľ len v polohe tvrdenia zo strany otca, nepochybným spôsobom preukázaná nebola. Otázka eventuálneho odmietnutia transfúzie krvi u maloletého dieťaťa zo strany matky nie sú v súčasnosti aktuálne, pričom rozhodujúca je okolnosť, že

matka sa o dieťa riadne stará. Postoje oboch rodičov vrátane zistenia profilu matky aj z hľadiska jej členstva v náboženskej spoločnosti budú predmetom dokazovania v ďalšom konaní. Za týchto okolností nie je možné konštatovať, že by vo veci rozhodol miestne nepríslušný súd, alebo že by bola postupom súdu odňatá účastníkovi možnosť konať pred súdom, prípadne že by hrozilo nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy dieťaťu.

Rozhodnutie o tom, že na konanie je príslušný Okresný súd Vranov nad Topľou odôvodnil krajský súd poukazom na § 105 ods. 1 až 3 O.s.p. Bolo potrebné vychádzať z toho, že námietkou otca podanou v zákonnej lehote (nesúhlas s postúpením) sa musel zaoberať Krajský súd v Prešove - súd nadriadený súdu, ktorému bola predmetná vec postúpená. Ako vyplýva z upovedomenia o postúpení, ktoré bolo doručené aj otcovi maloletého, takýto postup zvolil Okresný súd Bratislava V z dôvodu, že už v čase podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zo strany otca maloletého, matka maloletého sa spoločne s malolekým R. zdržiavala v obvode Okresného súdu Vranov nad Topľou. Okresný súd Bratislava V mal vedomosť o tom, že v predmetnej veci už zakročil Okresný súd Vranov nad Topľou po presťahovaní sa matky s malolekým dieťaťom do nového bydliska a to tým spôsobom, že vydal 16. apríla 2012 uznesenie sp. zn. 9 P 129/2012, ktorým zveril maloletého R. dočasne do osobnej starostlivosti matky. Za týchto okolností Okresný súd Bratislava V vychádzajúc z § 88 ods. 1 písm. c/ O.s.p. mal za to, že je založená miestna príslušnosť Okresného súdu Vranov nad Topľou, pretože maloleký R. má na základe rozhodujúcich skutočností svoje bydlisko v obvode tohto okresného súdu, t.j. Okresného súdu Vranov nad Topľou. Preto miestna príslušnosť Okresného súdu Vranov nad Topľou je daná. Postupom podľa § 105 ods. 2, 3 O.s.p. nadriadený súd rozhodol, že na konanie v predmetnej veci je príslušný Okresný súd Vranov nad Topľou.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal otec maloletého dovolanie (proti všetkým výrokom a súčasne proti odôvodneniu). Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie krajského súdu ako aj rozhodnutia okresného súdu a vec postúpil Okresnému súdu Bratislava V na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. f/, g/ O.s.p. Uviedol, že senát krajského súdu vydal zmätočné a protizákonné rozhodnutie (spojené uznesenia 1 CoP 63/2012, 1 CoP 64/2012), ktoré bolo výsledkom konania, v ktorom bolo porušené právo účastníka konania na zákonného sudcu. Navyše vytkol súdom, že mu nezaslali potvrdenie o prevzatí a pridelení veci zákonnému senátu Krajského súdu v Prešove. Ďalej uviedol, že súd o odvolaní nerozhodol v zákonnej lehote 7 dní. Predmetné súdne konanie o odvolaniach proti uzneseniam okresného súdu nemohol krajský súd spojiť

s konaním o námietke navrhovateľa, pretože navyše nebol ani nadriadeným súdom Okresného súdu Bratislava V. Krajský súd ani neuviedol, na základe akého ustanovenia vydal takéto uznesenie, keďže O.s.p. neumožňuje vydať spojené uznesenie, ktorým by súd rozhodol o viacerých návrhoch na začatie odvolacieho konania, dokonca až o troch. Takýto postup je flagrantným porušením práva na zákonného sudcu. Ak krajský súd rozhodol v rámci jedného uznesenia, mal tomu predchádzať postup súdu podľa § 112 O.s.p. Toto ustanovenie však neumožňuje spojenie dvoch vecí v rámci odvolacieho konania. Krajský súd mal preto o každom návrhu rozhodnúť samostatne. O tom, ktorý súd je vo veci miestne príslušný mal posúdiť Krajský súd v Bratislave a nie Krajský súd v Prešove. Má za to, že Krajský súd v Prešove si uzurpoval právomoc, ktorá patrila Krajskému súdu v Bratislave. Súd priamo pristúpil k flagrantnej manipulácii súdneho konania, ktorú preukazuje zámerná a účelovo nesprávna aplikácia právneho predpisu – a to dezinterpretácia § 105 O.s.p. Poukázal na to, že na rozhodnutí doručovanom účastníkom konania má byť podpis sudcu a nie súdnej asistentky. Poukázal aj na inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktorú videl v tom, že odvolací súd nezistil, resp. nedostatočne zistil skutkový stav veci nevyhnutný na určenie miestnej príslušnosti súdu pred začatím súdneho konania. Uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Senát krajského súdu považuje za zaujatý. Krajský súd bol povinný zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Následne podotkol, že súčasne s dovolaním proti výroku podáva dovolanie proti odôvodneniu uznesenia krajského súdu. Dovolaciemu súdu rozsiahlym spôsobom opísal „Chronologický prehľad priebehu súdneho konania o predmetnom návrhu navrhovateľa (otca dieťaťa) vo veci samej...“ a právne analyzoval postup súdov.

Matka maloletého dieťaťa považuje dovolanie otca maloletého za nedôvodné.

Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozhodnutie ponecháva na dovolacom súde.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 20. júna 2012 sp. zn. 1 CoP 63/2012, 1 CoP 64/201 2 v časti, v ktorej krajský súd vyslovil, že na konanie vo veci je príslušný Okresný súd Vranov nad Topľou, podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) s právnickým vzdelaním (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu v napadnutej časti je spôsobilým predmetom tohto opravného prostriedku.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. účastník konania môže dovolaním napadnúť iba právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

O dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako odvolacích súdov rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a O.s.p.). Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že spôsobilým predmetom dovolania sú len právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu a že najvyšší súd je funkčne príslušný na rozhodovanie o dovolaniach smerujúcich proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov odvolacích.

Skutočnosť, že dovolaním napadnuté rozhodnutie vydal krajský súd ešte neznamená, že tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu ako odvolacieho súdu. V občianskom súdnom konaní totiž krajský súd môže rozhodovať nielen ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), ale aj ako súd prvého stupňa (napr. § 9 ods. 2 O.s.p.) a tiež ako súd nadriadený okresnému súdu (napr. § 105 ods. 3 O.s.p.).

V prejednáwanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, ktorý ako súd nadriadený Okresnému súdu Vranov nad Topľou rozhodol o miestnej príslušnosti. Rozhodovanie krajského súdu o miestnej príslušnosti na konanie vo veci nemožno stotožňovať s rozhodovaním krajského súdu ako súdu odvolacieho (§ 10 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 201 a nasl. O.s.p.). Za rozhodnutie odvolacieho súdu treba považovať také rozhodnutie súdu, ktorým bolo rozhodnuté v inštančnom konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa v rámci prípustných riadnych opravných prostriedkov. Rozhodnutie krajského súdu o miestnej príslušnosti v zmysle § 105 ods. 3 O.s.p. je síce rozhodnutím konečným, ale vynesným mimo rámec inštančného postupu (predpokladom jeho rozhodovania nie je odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa). V takomto prípade krajský súd nerozhoduje ani ako súd prvého stupňa, ani ako súd odvolací. Keďže funkčná príslušnosť najvyššieho súdu na rozhodnutie o dovolaní je daná len vtedy, ak sa dovolaním napáda rozhodnutie krajského súdu ako súdu odvolacieho, neexistuje tu žiaden funkčne príslušný súd, ktorý by mohol o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku rozhodnúť.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokolvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie podľa § 104 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. v časti (viď výrok tohto uznesenia) zastavil bez toho, aby bola preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia (porovnaj napr. aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

z 19. októbra 2011 sp. zn. 6 Cdo 184/2011, z 27. júla 2011 sp. zn. 6 Cdo 126/2011, z 23. novembra 2010 sp. zn. 5 Cdo 243/2010).

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 20. júna 2012 sp. zn. 1 CoP 63/2012, 1 CoP 64/2012 v časti, v ktorej potvrdil uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou z 24. apríla 2012 č. k. 9 P 145/2012-71 a z 30. apríla 2012 č. k. 9 P 145/2012-73, podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) s právnickým vzdelaním (§ 241 ods. 1 O.s.p.) skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd uznesením. Dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Vzhľadom na vyššie citované ustanovenia O.s.p. prípustnosť dovolania z § 239 O.s.p. vyvodit' nemožno.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených

v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie netrpí niektorou z nich. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľ vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. nenamietal a tieto nezistil ani dovolací súd.

Dovolateľ tvrdil, že konanie súdu je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., rozhodnutie krajského súdu považoval za zmätočné.

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že vyššie uvedená námietka dovolateľa je nedôvodná.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku (v danom prípade aj uznesenia s poukazom na § 167 ods. 2 O.s.p.) súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník

konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie uznesenia bolo presvedčivé.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení svojich rozhodnutí súd prvého stupňa stručne a zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutí (pokiaľ ide o ustanovenie opatrovníka maloletému dieťaťu ako aj zamietnutie návrhu otca na vydanie predbežného opatrenia). Rovnako krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutia súdu prvého stupňa potvrdil ako aj dôvody, pre ktoré rozhodol, že na konanie je príslušný Okresný súd Vranov nad Topľou. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu (napr. I. ÚS 188/06).

K ďalším námietkam dovolateľa dovolací súd v krátkosti uvádza, že pokiaľ ide o námietku absencie podpisu sudcu na rozhodnutí doručovanom účastníkovi konania, je potrebné uviesť, že v zmysle vyhlášky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresne súdy, krajské súdy, Špeciálny súd a vojenské súdy sa rozlišuje prvopis rozsudku, ostatné výtlačky sa považujú za rovnopisy rozsudku. Ak predpisy o konaní pred súdmi neustanovujú inak, prvopis rozhodnutia súdu vlastnoručne podpisuje predseda senátu, samosudca alebo súdny úradník, ktorý rozhodnutie vydal (§ 61 vyhlášky). Preto rovnopisy už nie je potrebné podpisovať sudcom, resp. predsedom senátu.

K tvrdeniu dovolateľa, že ak krajský súd rozhodol v rámci jedného uznesenia o troch veciach, mal tomu predchádzať postup súdu podľa § 112 O.s.p., dovolací súd dodáva, že je úplne bežnou praxou súdov, keď sa v rámci jedného rozhodnutia rozhodne o viacerých opravných prostriedkoch účastníkov konania alebo prípadne ako aj v danej veci zároveň o miestnej príslušnosti. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by súd takto nemohol rozhodnúť v rámci jedného konania, pričom každý výrok má samostatnú časť odôvodnenia. Dovolací súd v tomto prípade ani nevidel dôvod na postup podľa § 112 O.s.p., keďže nešlo o dve, či tri konania ako sa dovolateľ mylne domnieval.

Pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že ani skutočnosť, že by odvolací súd v zákonom ustanovenej lehote (7 dňovej) nerozhodol o odvolaní otca maloletého, nemalo by toto za následok odňatie možnosti účastníka konania pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Na základe uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že súdy postupovali v zmysle príslušných zákonných ustanovení, pri prejednávaní veci procesne nepochybili a svojím postupom neodňali dovolateľovi možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Dovolací súd ďalej skúmal, či konanie nebolo postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p.

Neoddeliteľnou súčasťou práva na spravodlivý proces je aj garancia toho, aby vo veci rozhodoval nestranný, nezávislý a nezaujatý sudca. Nestrannosť, nezávislosť a nezaujatosť sudcu je jedným z hlavných predpokladov spravodlivého rozhodovania a jednou z hlavných predpokladov dôvery občanov a iných subjektov práva v právo a právny štát.

Sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní. Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednáwanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach (§ 14 ods. 1 až 3 O.s.p.).

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaniu vecí, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Uvedenému cieľu zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu k veci alebo jeho osobného vzťahu k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý by mohol ovplyvniť jeho objektívny pohľad na vec, a preto vyvoláva pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Pomer sudcu k veci je daný najmä vtedy, ak sudca má svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci. Môže ísť o prípady, ak je sudca priamo zainteresovaný na výsledku konania (napr. je účastníkom konania), prípadne má na tomto výsledku nepriamy záujem (napr. ako vedľajší účastník) alebo získal informácie o veci tzv. neprocesným spôsobom, t.j. inak ako dokazovaním a vnímaním všetkého, čo vyšlo

za konania najavo v zmysle § 132 O.s.p. O kvalifikovaný pomer sudcu k účastníkom konania (ich zástupcom) ide najmä vtedy, ak by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim.

Základom pre vylúčenie sudcu, ako to vyplýva z už uvedeného stručného výkladu ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie však domnienka účastníka o možnej neobjektívnosti sudcov.

Dovolací súd nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné konštatovať, že vo veci konali a rozhodovali vylúčení sudcovia a to či už na okresnom alebo na krajskom súde.

Dovolateľ ďalej namietal, že vo veci rozhodli sudcovia, ktorí neboli miestne príslušní.

Okresný súd Bratislava V postúpil vec Okresnému súdu Vranov nad Topľou, pričom toto postúpenie namietal v zákonnej lehote otec maloletého dieťaťa. Podľa § 88 ods. 1 písm. c/ O.s.p. namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý na základe dohody rodičov alebo rozhodnutia súdu, prípadne iných rozhodujúcich skutočností svoje bydlisko, ak ide o vec starostlivosti o maloletých. Podľa § 105 ods. 1 veta prvá O.s.p. súd skúma miestnu príslušnosť iba podľa § 88. Podľa § 105 ods. 2 O.s.p. ak súd podľa odseku 1 zistí, že nie je miestne príslušný, neodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia alebo ju za podmienok uvedených v § 11 ods. 3 predloží Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. O tomto postúpení súd upovedomí účastníkov. Podľa § 105 ods. 3 O.s.p. ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, alebo účastník postúpenie namieta do 15 dní od doručenia upovedomenia o postúpení, predloží vec na rozhodnutie svojmu nadriadenému súdu; jeho rozhodnutím je viazaný aj súd, ktorému má byť vec podľa rozhodnutia nadriadeného súdu postúpená. Nadriadený súd rozhodne do 30 dní od predloženia veci.

Podľa názoru dovolacieho súdu uznesením krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva dovolateľa na zákonného sudcu zaručeného v čl. 48 ods. 1 ústavy. Súdny postupovali v zmysle príslušných ustanovení O.s.p. a rozhodnutie krajského súdu dovolací súd považuje za správne.

Pre úplnosť sa uvádza, že v danej veci bol postup podľa § 177 ods. 2 O.s.p. vylúčený (nepriehádzal do úvahy), pretože nedošlo k zmene okolností, podľa ktorých sa posudzuje príslušnosť. V čase začatia konania sa totiž maloletý spolu so svojou matkou zdržiaval v obvode Okresného súdu Vranov nad Topľou. Navyše Okresný súd Vranov nad Topľou

uznesením zo 16. apríla 2012 sp. zn. 9 P 129/2012 zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja (matka a dieťa) už mali v obvode tohto okresného súdu v čase začatia konania svoje bydlisko.

Dovolateľ uviedol, že súdy mu nezaslali potvrdenie o prevzatí a pridelení veci zákonnému senátu Krajského súdu v Prešove, čo taktiež považuje za porušenie práva na zákonného sudcu.

Dovolací súd konštatuje, že postupom krajského súdu nedošlo k porušeniu § 51 ods. 9 zákona o súdoch, pretože treba zohľadniť, že krajský súd v skúmanom prípade nekonal ako súd prvého stupňa, t.j. nekonal o „úvodnom podaní“ na začatie konania, o prevzatí a pridelení ktorého sa navrhovateľovi vydáva spomínané potvrdenie, ale konal a rozhodoval ako súd odvolací. Odvolacie konanie je pokračovaním prvostupňového konania, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že v prípade vrátenia veci odvolacím súdom na opätovné prerokovanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa, tento pokračuje v konaní pod pôvodnou spisovou značkou prvostupňového konania. Táto námietka je teda taktiež nedôvodná.

Dovolací súd preto dospel k záveru, že v preskúmvanej veci nie sú dané dôvody prípustnosti dovolania ani podľa § 237 písm. g/ O.s.p.

Pokiaľ ide o námietku spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Z obsahu dovolania ďalej vyplýva, že dovolateľ namietal aj skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak

zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia), rovnako ako ani vada v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 20. júna 2012 sp. zn. 1 CoP 63/2012, 1 CoP 64/2012 v časti, v ktorej potvrdil uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou z 24. apríla 2012 č.k. 9 P 145/2012-71 a z 30. apríla 2012 č.k. 9 P 145/2012-73 odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2013

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnot' vyhotovenia : Jarmila Uhlířová